

Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Dato: 14.12.2011
Ref.: Ragnar Sturtzel

Høringsuttalelse ang. produktspesifikasjon for kommunalt planregister

Vedlagt følger høringsuttalelse ang. produktspesifikasjon for kommunalt planregister fra EDB ErgoGroup, ref. 201103789/MD.

Da produktspesifikasjonen i opprinnelig utforming ikke har vært på høring, tillater vi oss å levere en høringsuttalelse på hele spesifikasjonen uavhengig av om de punktene som omtales er endret eller ei i denne runden.

Høringsuttalelsen er gitt på bakgrunn av at vi har levert saksbehandlingssystemer for plan- og byggesaksbehandling siden 1990-tallet, samt at vi har vært aktiv deltager i standardisering av grensesnitt mellom sak/arkiv og bygg/plan i rundt 15 år, senest gjennom deltagelse i GeoIntegrasjonsprosjektet. Våre løsninger inneholder store deler av de data som digitalt planregister krever.

Vi viser også til brev fra EDB Business Partner datert 1. mars 2010.

Vennlig hilsen
EDB ErgoGroup

Espen Sjøvoll
Produktdirektør

Høringsuttalelse

Denne uttalelsen er gitt på bakgrunn av et generelt syn på at det er tjenester og ikke datamodeller som bør standardiseres, samt at data i minst mulig grad skal dupliseres. Datamodell bør kun standardiseres i form av data til og fra tjenestene.

EDB ErgoGroup har i rundt 15 år vært aktiv deltager i standardiseringsarbeidet rundt samspill med applikasjoner involvert i geografisk relatert saksbehandling og levert sak/arkivsystem som støtter de aktuelle standardene. Saksbehandlingssystemene har også vært levert med moduler for både bygg- og plansaksbehandling siden tidlig 90-tall.

Siste standard på dette området er (som referert i datamodellen) GeoIntegrasjon som bl.a. bygger på at dokumenter ligger i Noark-arkiv, og at informasjon om saksbehandling kan hentes fra sakssystemer. Ref. prosjektet i 12K med Plandialog for hvordan arkivdata og hendelser kan hentes automatisk fra sak/arkiv for å presenteres sammen med plandata i en publikumsportal.

4.2 Nasjonal arealplan-ID

Vi er klar over at duplisering av statlige og regionale planer inn i kommunale planregistre følger av forskriften, men vi mener likevel at det er mest naturlig at statlige og regionale planer identifiseres via sin opprinnelige arealplan-ID.

«Slik føring skal senest skje...»: Dette er vel en formulering myntet på private reguleringsforslag.

4.4.1 Digitalt planregister - forskriftskrav

Staten bør sørge for at statlige planer er elektronisk tilgjengelig, fylket for at fylkets er tilgjengelig. Med de standarder som finnes for presentasjoner i kart og med de mulighetene som ligger i en tjenesteorientert arkitektur, burde data kunne hentes fra kilden og presenteres for publikum uten først å duplisere de i et kommunalt register. Enhver duplisering innebærer fare for utdaterte eller feilførte data.

4.4.3 Modellbeskrivelse

Alle kodelister bør ha kodeverdier for entydig samhandling over tjenestesnitt. Kodelistene Planforholdstype, PlandokumentType og Rolletype mangler dette.

PlandokumentType må ses i sammenheng med Noark og med andre saksområder enn plan. Vi anbefaler verdiene benyttet i GeoIntegrasjon for denne kodelisten.

Vi ser også at det ikke er konsistent bruk av store og små bokstaver i datamodellen, ref. Type/type.

4.4.3.1 Nøkkeldata om arealplan

Siden det er laget en datatype Nasjonal arealplan-ID bør denne benyttes også for opprinnelig plan, ref. feltene opprinneligPlanId og opprinneligAdministrativEnhet. For konsistent navngiving bør attributtet hete opprinneligArealplanId.

En liten kommentar ang. siste avsnitt på side 4-11: tjenestene er utviklet (versjon 1.1 er klar for kort høring), de utvikles ikke (utover forventet videreutvikling basert på nye ønsker/krav).

4.4.3.2 Organisasjoner som behandler planen

Ref. kommentar under 4.4.3 ang. Rolletype og kodeverdier.

4.4.3.3 Plandokumenter

De aller fleste plandokumenter er arkivverdige og finnes i et Noark-arkiv. Datamodellen for plandokumenter bør derfor tilpasses Noark. Vi er klar over at en del historisk materiale er duplisert inn i gamle planregistre, men datamodellen er laget for fremtiden. Datamodellen i GeoIntegrasjon er en balansegang mellom historiske hensyn og fremtid med dokumenter fra arkivet.

«... definert i en uttømmende kodeliste»: Listen over plandokumenter er ikke uttømmende. I Noark er dette et register der man fritt kan definere kategorier. Enkelte av dokumenttypene i listen er planspesifikke, men en rekke av de øvrige er generelle og bør derfor ikke standardiseres her uten at det er avsjekket mot andre bruksområder. Ref. for øvrig GeoIntegrasjon ang. forslag til entydige koder.

Gjeldende bestemmelser bør ikke være en egen kode siden man ikke rekategoriserer dokumenter om det lages et nytt planbestemmelsesdokument til erstatning for tidligere. Begge vil da ligge i arkivet slik at det er mulig å hente ut de bestemmelsene som gjaldt på et gitt tidspunkt. I GeoIntegrasjon er det definert en egen tjeneste som henter ut gjeldende bestemmelser. Siden gjeldende kart og gjeldende bestemmelser er noe en hver som skal i gang med et tiltak må forholde seg til, anser vi det for å være en langt bedre løsning – kartløsninger leverer alltid «gjeldende» kart.

En datamodell bør ikke inneholde Link siden slike vil være dynamiske. En tjeneste kan dog godt returnere en Link, men den må være i forhold til det domenet den skal benyttes i (er f.eks. ikke gitt at en URL laget for bruk på intranettet vil virke fra internett).

En liten kommentar ang. siste setning: Et «kun» for mye.

4.4.3.4 Planbehandlinger

Planbehandlinger bør knyttes opp mot saksbehandlingen med mulighet til å automatisk hente ut informasjon derfra. Dette tilsvarende som er gjort i tjenestene for innsyn i saksbehandlingen i GeoIntegrasjon, ref. bl.a. Plandialog. Selve navnet Planbehandling henspiller også på de steg en plan gjennomgår.

Vi er klar over at sakssystemer kan skiftes ut. Langtidslagringen kan likevel sikres via krav i Noark 4 om arkivering av saksgangslogger. Noark 5 er ikke like spesifikk, men siden krav om dokumentasjon av saksbehandlingen er uavhengig av saksområde, bør det heller gjøres utvidelser i Noark enn i planregisteret. Tilsvarende er gjort i andre tilfeller: I forbindelse med GeoIntegrasjon er Noark 5 i praksis utvidet med geografiske nøkler.

Planbehandlinger slik datamodellen foreslår den inneholder «hummer og kanari» og passer ikke inn slik det er ønskelig.

InnsigelseIkkeAvgjort er ingen behandling med mindre man anser denne å være «VedtaketTilTrossForInnsigelse». Da bør den få et annet navn.

Klage er knyttet til korrespondanse i arkivet og representerer ingen behandling i seg selv.

Kommentar kan være et notat eller det kan være en «merknad» i arkivet og er ingen behandling.

Gjeldende Planbestemmelser er ingen behandling. Dette er en referanse til «siste» versjon av et bestemt plandokument og bør som i GeoIntegrasjon være tilgjengelig via tjeneste.

Mindre Endring er ingen enkeltbehandling, men «overskrift» på en mindre planprosess som vil ha både forslag, ikrafttredelse og kunngjøring. Slik overskrift kan nok være nyttig, men da bør det være en overskrift også for prosessen som leder frem til den opprinnelige planen. Disse overskriftene passer uansett ikke inn i en datamodell for behandlinger. Evt. kunne de vært et ledd i en tjeneste for gruppering av behandlingene.

4.4.3.5 Dispensasjon

Dispensasjoner vil typisk hentes fra byggesakssystemer og det er definert egne tjenester for disse i GeoIntegrasjon. Gjennom saksbehandlingen kan det gis dispensasjoner også fra andre bestemmelser. Datamodellen for dispensasjoner bør derfor tas ut av datamodellen for planregister og defineres i en datamodell for byggesaksbehandling. Ref. også KOSTRA her som ber om antall dispensasjonssøknader og hvor mange av disse som ble innvilget.

Datamodellen inneholder ikke informasjon om avslag på dispensasjonssøknad. Slike avslag bør registreres siden likebehandling fordrer at tilsvarende søknader fra andre da også bør avslås. Dette er også vesentlig informasjon til de som skal gjennomføre tiltak siden det sier noe om reguleringsplanen benyttes aktivt av kommunen eller kun er «veiledende».

Det er ikke samsvar mellom teksten i nest siste avsnitt («kan») og teksten i modellen («skal»).

4.4.4 Utfyllende om NasjonalArealplanid

Tjenester (nyPlanid) bør ikke beskrives i en datamodellstandard.

Siste avsnitt er diffust. Er det kun hvis en statlig reguleringsplan dekker flere kommuner at den skal føres inn med opprinnelig arealplanid?

4.4.5 Utfyllende om egenskapene knyttet til Arealplan

Som sagt tidligere bør opprinnelig plan benytte datatypen for NasjonalArealplanId.

BeregnPlanstatus er en funksjon og hører ikke hjemme i en datamodell. Forslag om ny planstatus er en brukergrensesnittfunksjon som ikke behøver å ha noen bakenforliggende tjeneste.

Kapitlet er ikke helt konsistent m.h.t. private og offentlige planforslag. For Planstatus går skillet mellom planer som ivaretar offentlige og private interesser uavhengig av hvem som har foreslått dem. I stedet for info om privat/offentlig forslagsstiller er det mer generelt å ha informasjon om hvem som fremmet forslaget. En kommune kan ha langt flere prosessmalere å velge mellom enn kun to. Informasjonen er derfor lite relevant i forhold til saksbehandlingen.

4.4.7.6 Behandling og forvaltning av mindre endringer til reguleringsplan

Siste avsnitt på side 4-25 er diffust. Det kan tolkes som om Mindre endring ikke skal benyttes under PBL 2008 i det hele tatt. Merk at Mindre endring både fremkommer som plantype og planbehandlingstype. Dette forholdet bør omtales, evt. bør man bruke en annen term et av stedene (ref. kommentar over ang. planbehandling).

4.4.8 Om integrasjon mellom planregister, vektordatasystem og sak/arkivsystem

Det refereres her til kapittel 4.4.8.4 og 4.5.8.5 som ikke finnes.

Fotnoten ang. GeoIntegrasjon: Prosjektet er avsluttet pr. 31/12-11.

4.4.9 Om integrasjon mellom planregister og matrikkel

Datamodellen bør ikke inneholde synspunkter om ønskede løsninger («bør utvikles»). Mulighetene kan gjerne identifiseres, men da fortrinnsvis i et annet dokument.

4.5 Vedlegg I – Tabellarisk fremstilling av objekter, deres egenskaper

Arealplan: Ref. kommentar over ang. opprinnelig planid.

PlandokumentType: Ref. over. Det må være koder i alle kodelister. Typen bør være CharacterString og registeret må samordnes med Noark. Siden Noark 5 ikke har noen liste, er liste i h.h.t. Noark 4 mest aktuell, ref. GeoIntegrasjon.

Planforholdstype: Det må være koder i alle kodelister.

Rollestype: Det må være koder i alle kodelister.

Navngivingen av typene: «st» vs «t» vs «T»... (ref. kommentarer over).

4.6 Endringslogg – Del 4

Loggen er formatert slik at den til dels ikke kan leses (går utenfor tabellen og avkortes i venstre kant).